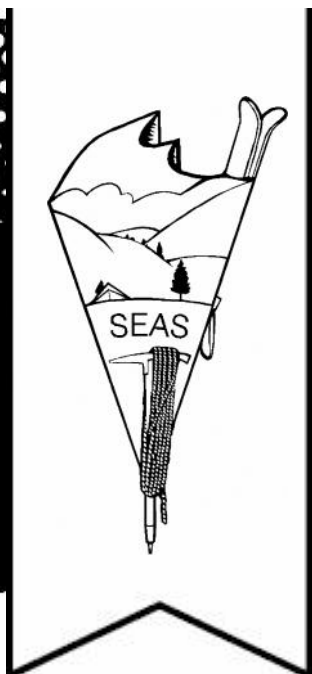

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 329
Març/Abril

2017

*Estanys de les Canals Roges i de Siscaró, baixant del pic de la Cabaneta, Andorra.
Foto de Jordi de la Riva.*

www.santjust.org/seas

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern
Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 4 de març

Assemblea General Ordinària de la SEAS a les 19 h al local social

— 5 de març

Excursió matinal al camí de les Bateries (Montserrat) amb sortida a les 7.30 h

— 10 de març

Conferència «La literatura de ponent» per Josep Camps

— 12 de març

Excursió a la serra de Mont-roig (Noguera) amb sortida a les 7 h

— 19 de març

Excursió matinal a la Plana de l'Eudald a Sant Martí Sarroca (Alt Penedès) amb sortida a les 7 h

— 31 de març

Conferència «València i la literatura» per Alexandre Bataller

— 2 d'abril

Excursió al Delta de l'Ebre (Baix Ebre) amb sortida a les 7 h

— 9 d'abril

Excursió matinal al turó de Sant Elies (Montseny) amb sortida a les 7 h

— 5 al 7 de maig

Excursió a la serra de Tramuntana (Illes Balears). Els detalls s'indicaran en el web de la SEAS

— 14 de maig

XLII Marxa de Regularitat Fulgenci Baños

— 19 de maig

Conferència «El mite del comte Arnau» per Llorenç Soldevila

— 21 de maig

Excursió a la serra de Montgrony (Ripollès) amb sortida a les 7 h

— 21 de maig

Excursió matinal a la Plana d'Ancosa i Puig Castellar (Anoia) amb sortida a les 7 h

— 11 de juny

Excursió de cloenda i literària de les matinals a les cales de l'Empordà

— 18 de juny

Excursió de cloenda del cicle temàtic pendent de decidir

Informació: si no s'especifica el contrari, les conferències tenen lloc els divendres a les 8 del vespre a la Sala Piquet de l'Ateneu, i les excursions tenen la seva sortida des del Parador. Informació sobre les matinals al telèfon 93 371 51 98 (nits).

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

FLORETO
Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART
Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
MARCEL·LÍ CAMATS
FRANCESC HOMEDES

EXCURSIÓ AL PIC DE LA CABANETA (ANDORRA)

Ramon Prat Bofill

Una, dues, tres, quatre i fins a cinc vegades s'havia programat la pujada al pic de la Cabaneta (2.818 m), a la capçalera de la vall d'Incles (Andorra), just a la frontera amb l'Arieja. La perseverança, l'esforç i, sobretot, la il·lusió i el convenciment van fer que aquell cim, on volíem anar des de feia quatre anys, s'hagi assolit finalment. Sí, sí, deu companys del Grup veterà de la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc (SEAS) en donem fe: el Cabaneta existeix, i tant que sí!

La inclusió d'aquesta muntanya andorranca a la llista anual de les sortides del Grup veterà era habitual. En la reunió preparatòria de les excursions dels darrers anys, quan es parlava de la proposta del mes de març, sortia cada vegada el pic de la Cabaneta. "Fins que hi puguem arribar!",

s'havia dit. L'any 2013, pel març, no es va ni intentar a causa del dens capell boirós que cobria tots els cims del nord d'Andorra, i l'excursió es va canviar el mateix dia per una caminada a l'encisadora vall del riu Madriu. Un cop més, el 2014 tampoc no es va poder provar l'ascens: aquella vegada, per l'alt risc d'allaus. Un cop allà, es va aprofitar el dia per pujar al pic Negre des de l'estació d'esquí de fons de La Rabassa. Es va mirar de fer de nou el març de 2015, però un cop més, la meteorologia adversa ho va impedir. En aquella ocasió, es va substituir per la pujada al pic de Cubil, a sobre mateix de l'estació d'esquí de Pal. Perseverants, el març del 2016 es va intentar de nou. Aquesta vegada, es va poder avançar fins força amunt, però el gruix de neu i la boira tan densa van ocasionar que els que ho intentaven haguessin de tornar enrere quan es trobaven entre l'estany de les canals Roges i la tossa del Cap de Siscaró. En preparar la llista de les sortides del darrer trimestre del 2016, es va optar per fer aquesta excursió a la tardor. Finalment, el pic de la Cabaneta es va poder assolir el 19 de novembre de 2016, amb bon temps i una neu en bones condicions.

*Camí del pic de la Cabaneta.
Foto de Jordi de la Riva.*

*Pic de la Cabaneta.
Foto de Jordi de la Riva.*

El Cabaneta és una muntanya sense gaires dificultats, assequible a peu i amb esquís, situada en un espai natural meravellós. El reportatge fotogràfic que es pot trobar a la pàgina web de la SEAS parla per si mateix. Tot és molt bonic: s'hi veu el pont de la Baladosa (1.850 m) quan comencem a caminar a dos quarts de nou del matí; la remuntada, seguint els saltants del riu Siscaró entre el bosc de pi negre, amb fort pendent; el pla i les Basses del Siscaró, a les envistes del refugi del mateix nom (2.145 m) i amb la cresta de Juclar presidint la vall; la canal que ens condueix directament als estanys del Siscaró (2.324 m) i, més amunt encara, al de les Canals Roges (2.400 m), ben glaçats en aquesta època. També s'hi veu l'ampla i inacabable pala cap a la collada de la Portella de la Cabaneta i la tossa del Cap de Siscaró

(2.819 m), i el trajecte final resseguint la carena en direcció est fins al pic de la Cabaneta (2.818 m), al qual vam arribar poc abans de dos quarts d'una. Des del cim, el panorama a tot el vol és formidable: a tocar, el Roc Meler; més cap al nord, el pic del Siscaró, el pic d'Escobes i, presidint-ho tot, el majestuós i abrupte Rulhe, tan esquerp i solitari. Cap a ponent, el magnífic Serrera i molt enllà, la pica d'Estats. Al sud, els espadats dels pics de Fontfreda, de les Abelles i d'Envalira.

En aquest entorn muntanyós, hi ha dos pics amb un nom molt bonic i de ressons èpics: el pic de Fontargenta, ja dins de l'Arieja, i el de Fontargent, a la capçalera de la vall d'Incles. Curiosament, un en masculí —forma antiquíssima— i l'altre en femení. Una llegenda explica que, aca-

*Panoràmica des del pic de la Cabaneta. En primer terme el circ de Siscaró
Foto de Joan Urpinell.*

Cim del pic de la Cabaneta. Foto de Jordi de la Riva.

bat el diluvi, i mentre baixava el nivell de l'aigua, Noè va amarrar la barca a la punta del Fontargent, i que d'aquesta feta encara s'hi conserva una anella que es torna d'or cada nit de sant Joan. Però la tradició popular no acaba aquí i es parla també

neta. En aquesta època de l'any, els dies curtegen i és cosa de no encantar-se gaire.

De baixada, encara vam tenir temps per entretenir-nos a mirar i fotografiar la lluisor dels raigs del sol de tarda damunt de

*Estany de Siscaró.
Foto de Jordi de la Riva.*

que Carlemany, perseguint els àrabs, va entrar a les valls d'Andorra pel port d'Incles o de Fontargent, i va estacar el seu cavall en aquesta anella, la qual alguna versió situa també al pic Negre de Juclar.

Hauríem pogut contemplar més estona el paisatge, però un vent fort del sud i l'hora una mica tardana ens van treure del Caba-

les aigües glaçades de l'estany de les Canals Roges, que feien ressortir uns enigmàtics cercles concèntrics a la superfície.

A dos quarts de cinc tornàvem a ser al pont de la Baladosa. Estàvem molt satisfets d'haver pujat al cim de la Cabaneta, i poques vegades ho hem celebrat tant com aquesta.

EL PORT DE SALAU, UNA COLLADA AMB HISTÒRIA

Agustí Revilla Briongos

El port de Salau està situat a la comarca del Pallars Sobirà, en el municipi d'Alt Àneu, en la línia fronterera que uneix el Mont-roig amb el pic de la Pala de Clavera. És un pas transfronterer que comunica Catalunya amb l'Arieja francesa. La visita d'aquest lloc ofereix diversos al·licients.

La pujada al port de Salau

L'inici de l'excursió es troba a 800 metres al nord del pla del Fornet, on es poden aparcar els vehicles. Per a arribar a aquest punt cal agafar la pista que surt d'Alós d'Isil en direcció nord vorejant la Noguera Pallaresa. Aquesta pista, que anys enrere no estava asfaltada, es va pavimentar arran de la restauració del

refugi del Fornet. A partir d'aquí, segueix sense asfaltar i vorejant el riu passa per Montgarri i acaba al pla de Beret.

Un pal amb quatre cartells, clavat a la dreta de la pista, indica el camí que s'ha de triar: «Espais de memòria; camí de l'exili de Salau», no hi ha pèrdua. El sender, que comença a la dreta de la pista, puja amb suavitat sota l'ombra de bedolls i avellaners que acompanyaran el caminant fins a desembocar al barranc del port de Salau. Aquí, malgrat que les aigües del rierol baixen alegres, és fàcil travessar-lo. S'ha de seguir amunt pel marge dret del riu. L'espai s'ha obert, queden enrere els bedolls i avellaners, només es veuen alguns ginebrons i una gran extensió de prats. Quan s'ha assolit un bon desnivell, paga la pena aturar-se i mirar enrere; la llum del sol comença a il·luminar la paret est del massís de Marimanya, coberta per boscos d'avets i de pi negre que mostren el color verd amb múltiples tonalitats. Al fons de la vall, es poden identificar el pla del Fornet i la borda de Socampo.

Hi ha un moment en què el riuet del barranc del port desapareix. És una zona humida amb molsa: del mig d'una roca sorgeix un broll d'aigua, com si fos una font, com si aquí naixés el riu. El terreny és calcari; l'aigua de la part alta de les muntanyes es deu haver filtrat i amagat per aparèixer després aquí i en altres fonts al llarg del barranc. Una sargantana pallaresa prenía el sol sobre la roca.

Cal continuar la pujada seguint el barranc en direcció est. L'absència d'arbres podria fer el camí feixuc i avorrit si el caminant no s'adonés de la gran quantitat de flors que creixen a la vora del sender: panicals blaus, roselles de color groc i pensaments guarneixen els prats.

Ja només cal un petit esforç per assolir el cap de port: 2.087 metres d'altitud, amb 716 metres de desnivell després d'haver caminat 4 quilòmetres. El port és un gual entre dues muntanyes: a la part nord s'alça el pic de Portabera (2.257 m) i a la part sud, el pic de la Peguilla (2.262 m). Alguns excursionistes catalans i francesos se senten amb forces per aventurar-se a pujar a algun d'aquests cims. Mirant a l'oest, hom pot gaudir d'una vista esplèndida sobre els cims blancs dels pics de Cuenca i de la Roca Blanca. El port de Salau uneix la comarca del Pallars Sobirà amb l'Arieja francesa. Aquest camí transfronterer comença a baixar per la banda francesa, passa per la cabana de Salau i per la borda de Pouilh i acaba al poble de Salau. Aquesta baixada implicaria 6 quilòmetres i 1.200 m de desnivell.

L'explotació de la fusta a l'Alt Pirineu
Dalt del port, a la banda nord, s'alcen les ruïnes del que fou un gran edifici construït per la Matussièrre-Forest a

començament del segle XX. La finalitat d'aquesta empresa era explotar la fusta del bosc de pi negre i d'avets de Bonabé, traslladar-la mitjançant un cable telefèric al poble francès de Salau a través del port i, ja a Salau, estellar la fusta per a fabricar paper. A Bonabé, prop de la borda Perosa, al costat del riu Noguera Pallaresa, es va construir un complex amb allotjaments per als treballadors i llurs famílies, una forja, un molí, una serradora hidràulica i l'estació de sortida del cable. Bonabé esdevingué un petit poble amb mercat setmanal, un hotel, una capella i un centre d'assistència sanitària. La infraestructura de Salau consistia en l'estació receptora del cable, l'obrador per estellar la fusta i un salt d'aigua que generava l'electricitat necessària per a moure el cable i abastir de llum la resta del complex. Els edificis del port eren els allotjaments dels treballadors, taverna inclosa, i una estafeta duanera, a més de l'estació intermèdia del cable. Entre Bonabé i el port i Salau es van aixecar 91 torres per on passava el cable telefèric, algunes de fusta i altres de ferro.

Aquesta empresa va treballar des de l'any 1903 fins al 1921. Les causes del cessament de l'activitat foren principalment tres: la mobilització dels treballadors francesos per l'esclat de la Primera Guerra Mundial (1914-1918), l'esgotament del bosc de Bonabé i el desgast de la infraestructura del cable.

Avui costa reconèixer les restes de les construccions de Bonabé, però sí que podem identificar les bases de pedra de les torres del telefèric a la banda catalana i algunes pilones metàl·liques a la banda francesa. I, sobretot, les ruïnes de les construccions al cap de port.

*Trobada festiva de catalans i occitans al port de Salau.
Foto d'Agustí Revilla.*

El camí de l'exili de 1938 pel port de Salau

Dalt del port també s'aixeca una mena de faristol en el qual hi ha escrits diversos paràgrafs que informen de l'exili del maig de 1938. El faristol està malmès i els textos són difícils de lligar; potser per l'efecte de la meteorologia, potser per l'acció d'alguns vándals. Però sí que es pot llegir l'escrit d'un home, Jose Maria Garza Catalan, que va fugir d'Alós amb la seva dona i el seu fill, van travessar tots tres el port nevad i van aconseguir arribar al poble de Salau.

Al poble d'Alós, al costat de la serradora, hi ha un plafó en el qual la institució cultural Memorial Democràtic explica amb detall l'exili pel port de Salau. Heus aquí un petit resum.

Entre els dies 6 i 10 d'abril de 1938, els habitants d'Alós van veure marxar alguns dels veïns i van veure passar centenars de malaurats refugiats cap al port de Salau. Molts venien de Lleida, Monsó i Barbastre a peu, fugint de l'avanç de les tropes franquistes; altres eren pallaresos, especialment procedents de la vall d'Àneu. També hi havia refugiats malaguenys, que feia un

any que havien abandonat casa seva per trobar refugi als pobles del Pallars; per a ells era el segon exili. Alguns habitants d'Alós els van preparar i donar menjar calent, aquí a peu del camí. El dijous 26 de maig al matí, s'havia presentat a Alós un grup de 17 guàrdies civils a cavall que van requisar aliments i van intentar fer detencions. Durant aquell dia, les famílies van organitzar-se i, de nit, uns quants es van concentrar a la serradora d'Alós. Van continuar fins a la borda de Socampo, al pla del Fornet, i van agafar el camí del port. El dia 27 de maig van travessar el port de Salau. El dia 28 van arribar al poble francès de Salau. A Alós, els guàrdies civils van tornar i es van endur gairebé tots els habitants que hi quedaven. Van ser carregats en camions i deportats a la Colonia de Tormos (Hoya de Huesca), on van ser recloses més d'un miler de persones durant més de vuit mesos, en condicions inhumanes, dormint a terra i sense mantes, en magatzems abandonats després de l'acabament de les obres del pantà de la Sotonera. Els exiliats van tenir molta més sort: van ser acollits i ben tractats al Centre d'Hébergement des Réfugiés Espagnols, a l'antiga caserna

Gribeauval de Clermont-Ferrand. La major part van sortir progressivament del Centre, reclamats i acollits pels familiars que gairebé tots tenien a França. Alguns van tornar després a l'Espanya de Franco, d'altres no van poder tornar a veure Alós. Els deportats a Tormos, els van deixar tornar quan es va acabar la Guerra Civil. Alós no va recuperar mai la població i la vida d'abans de 1938 i moltes cases van restar buides.

Port de Salau. Restes de les construccions de la Matussièrre. Pics de Cuenca i Roca Blanca al fons. Foto de Conxita Cañas.

L'agermanament occitano –català

Dalt del port també hi ha una placa adossada a una paret de la construcció de la Matussièrre, amb el text següent: «XXV Pujada al Port de Salau. Per la llengua i l'amistat occitano-catalana a Enric Garriga Trullols (1926-2011), president i cofundador del Cercle d'Agermanament Occitano-Català, lluitador per la llibertat de Catalunya i Occitània. CAOC-ASPIC-AFI. Parc Natural de l'Alt Pirineu, 5 d'agost de 2012».

I és que cada any, el primer diumenge d'agost, se celebra un aplec al port de Salau on es reuneixen catalans i occitans per a celebrar una jornada festiva en la qual intercanvien vins i formatges, ballen danses tradicionals i canten melodies po-

pulars (Aquelles muntanyes/ que tan altes són/ que no em deixen veure/ meus amors on són). Tot sota el lema: «Per la llibertat dels pobles i l'amistat occitano-catalana». Es tracta d'una trobada simbòlica que intenta mantenir les relacions seculares entre els dos pobles, tant ramaderes com polítiques, comercials i humanes. I ho aconsegueixen. Enguany se n'ha celebrat la XXIX edició amb més de vuit-cents participants. Cada edició aplega més caminants, amb independència de la meteorologia; habitualment, el primer diumenge d'agost és assolellat i hom pot gaudir de l'esdeveniment i de les panoràmiques, però algun any plou i sovint pugen boires de la banda francesa que amaguen la bellesa del paisatge. La festa, però, no decau.

Aquest dia, els assistents poden arribar al port caminant des del pla del Fornet, però l'organització facilita l'accés per una pista forestal que comença al pont de Perosa, cinc quilòmetres després del pla del Fornet, restringida a vehicles de servei, però oberta en aquesta ocasió a cotxes particulars que poden arribar fins a un terreny habilitat com a aparcament. A partir d'aquí, només s'ha de caminar durant 45 minuts. Els pobles de les valls també faciliten taxis tot terreny.

Durant els dies anteriors i posteriors a l'esdeveniment, els pobles organitzen activitats culturals relacionades amb la trobada i les valls s'omplen de visitants. **La Pujada al port de Salau**, a més de mostrar el seu caràcter popular, aplega les institucions culturals i polítiques de les Valls d'Àneu i de l'Arieja. I és un estímul perquè altres valls celebrin trobades semblants com ja està succeint al port de Boet (Vall Ferrera) i al port de Tavascan (Vall de Cardós).

ASCENS AMB ESQUÍS AL PIC DE LA MINA

Jordi Gomila Diví

Dissabte 12 de març. Ens llevem ben d'hora ben d'hora, cap a les 7 del matí, a l'apartament de la Molina. L'Àlex i jo fem un cafè i esmorzem una miqueta. El Marc i el Dani, com sempre que matinen, ja rondinen, però també s'apunten a menjar alguna cosa. La nit abans, tot jugant al Catan (joc de taula al qual ens ha viciat el Jaume), vam decidir que faríem la sortida amb esquís de muntanya al pic de la Mina. Havíem pensat fer la Tosa d'Alp o el Fontblanca, però al final vam escollir el pic de la Mina, atès que és la nostra primera sortida amb esquís de muntanya i sembla que és un cim prou assequible i força senzill.

El Dani es queda fent esquí alpí a l'estació de la Masella i no vindrà amb nosaltres. Un cop esmorzats i amb el ventre ple, carreguem el cotxe i parem al bar de l'Svetlana a la Molina, per fer un talladet i acabar de repassar la ruta. Agafem el cotxe i ens aturem a Bourg-Madame perquè l'Àlex i jo hem de llogar el material. El Marc, com ja sabeu, és el «Decathlon

amb potes» i, evidentment, ja té tot el material d'esquí de muntanya propi, a part que no és la primera vegada que en fa. Un cop ja tenim el material, ens disposem a marxar cap a l'aparcament de l'estació de Porté-Puymorens, punt d'inici de la nostra excursió. L'arribada a Porté és una mica sorprenent, perquè fa força més vent i fred del que ens esperàvem i en aquestes condicions, posar-se les botes, els arves, les sondes, les pells de foca i la mare que ho va parir tot! se'ns fa una mica més costerut, però bé, som gent de muntanya i ja estem preparats per a les inclemències del temps, oi?

A les 10.30 h ens disposem a iniciar l'excursió. Al principi, el camí ens porta cap amunt, paral·lel a les pistes de Porté. Comencem prou abrigats, però a mesura que anem pujant, l'esforç i un sol de justícia fan que anem fent aturadetes per treure'ns roba, beure una mica d'aigua i anar comentant la nova experiència de pujar esquiant una muntanya. La veritat és que tots tres som esquiadors d'un bon nivell (queda un pèl pedant dir-ho, però crec que és ben bé així), però fer esquí de muntanya també té el seu punt de dificultat fins que no agafes la manera d'anar pujant i que l'esquí llisqui per la neu en lloc de deixar-se portar per la tendència d'anar aixecant-lo. La pujada és molt maca, envoltats de cims de la

*Cim del pic de la Mina.
Totes les fotos són del Marc Carbonell.*

Cerdanya francesa i amb les muntanyes d'Andorra a tocar dels dits.

Cap a les 12 del migdia arribem a la darre-
ra pujada que ens porta al cim. Abans de
fer-la, hem de treure'ns els esquís i pujar
caminant per les roques. Els tres sòmines
hem fet el cim del pic de la Mina (2.683
m)! A dalt, descensem una miqueta, fem
uns glopets d'aigua, mengem unes bar-
retes de plàtan i de no sé què més que

porta el Marc que són boníssimes. Tra-
iem les estelades i la bandera de la SEAS
i ens fem unes fotos ben guapes. Un cop
passada una estoneta al cim, compartint
conversa amb altra gent que també hi ha
arribat, decidim començar a tirar avall.
Baixem i ens calcem els esquís. Per a qui
us escriu aquestes quatre ratlles, aquest
és el moment de més adrenalina de tots,
ja que, acostumats com estem a baixar
esquiant per pistes ben trepitjades de les
estacions d'esquí, aquí no saps què et
trobaràs, per on baixaràs o quines pales
de neu verge hauràs d'atacar. La baixada
és una passada...Molt guapo!

Cap al migdia ja tornem cap al cotxe. Ens
descalcem, ens canviem i enfilem la tor-
nada cap a la Molina per a dinar, prèvia
paradeta a Bourg-Madame per fer un ver-
mutet i retornar el material. Cap a les 16
h, ja som al restaurant Brezo de la Molina
per acabar l'excursió amb un bon dinar
tot mirant el Barça. Una molt bona expe-
riència que de ben segur repetirem.

Salut i 3.000!

Cim del pic de la Mina.

PER QUÈ FEDERAR-SE?

Lluís Solé Sugranyes

Més d'una vegada tots nosaltres ens hem preguntat perquè calia fer-se d'una entitat excursionista i a sobre haver-se de federar i pagar una assegurança, tot just per sortir a caminar per la muntanya, sense fer cap esport de particular perill. Inclús ens pot molestar que per sortir un dia d'excursió amb la SEAS ens obliguin a pagar una assegurança temporal, encara que sigui de menys de 5 €. El més fàcil és donar per fet que els accidents a muntanya els pateixen els que escalen o van a l'Himàlaia. És veritat que aquests són els accidents dels que se'n fan ressò els mitjans de comunicació i dels que se'n parla, però les dades són tossudes i ens mostren una realitat ben diferent.

A Catalunya, durant el darrer any, els bombers de la Generalitat, responsables dels rescats a muntanya (els GRAE), van participar en 596 rescats que corresponien a persones que s'havien perdut o que havien sofert un petit, o no tan petit, accident a la muntanya. És veritat que potser moltes d'aquestes persones no eren gent avesada a la muntanya, potser eren boletaires o excursionistes ocasionals o senzillament imprudents. Però l'anàlisi de les dades d'incidències de la pòlissa de la FEEC ens mostra que els bàsicament excursionistes també tenen accidents.

Cada any a la FEEC es federen unes 40.000 persones, en les seves diverses modalitats, i es registren unes 2.800 incidències que requereixen tractament mèdic. El que vol dir, que cada any apro-

ximadament el 7% dels federats pateixen un accident que requereix assistència mèdica. Aquí no hi són contemplats els rescats en territori espanyol i que no requereixin assistència mèdica, ja que fins ara encara no s'ha cobrat cap rescat a membres de la FEEC. També es fan unes 12.000 llicències temporals, amb més d'una trentena d'incidències mèdiques anuals.

Però podem seguir pensant que la major part d'aquestes incidències corresponen a veritables alpinistes i no a simples excursionistes o senderistes, com se sol dir actualment. Però l'any 2016, el 34% de les incidències mèdiques van correspondre a persones que feien senderisme. L'altre gran paquet d'incidències correspon a personal que participa o practica curses de muntanya, i que representa el 23%, mentre que el barranquisme o l'alpinisme només representen un 2% cada una d'aquestes activitats. BTT i esquí de pista són dues activitats que també comporten cada any un bon nombre d'accidents o incidències mèdiques. Queda bastant clar que sortir a la muntanya comporta un cert risc i, qui més qui menys, tots estem exposats a sofrir un accident i a requerir assistència mèdica o un rescat.

Podríem pensar que la Seguretat Social o altres pòlisses d'assegurança ja ens cobreixen aquest risc. La Seguretat Social no cobreix les despeses mèdiques per accident de muntanya o a la muntanya, a no ser que la nostra activitat laboral es dugui a terme en aquest mitjà. Si tenim un accident, els hospitals públics i centres d'atenció primària sempre ens atendran, tant a les urgències com si és necessari l'hospitalització, però si consideren que l'accident s'ha produït duent

a terme un esport de risc, i l'excursionisme està considerat com a tal, després d'haver-nos atès ens poden passar la factura. La pòlissa d'assegurança del carnet federatiu cobreix aquestes despeses fins a 2.000 € en centres no concertats nacionals i fins a 20.000 € a l'estranger en les modalitats A, B i C i fins a 6.000 i 20.000 respectivament en les modalitats D i E. En els centres concertats la despesa mèdica és sense límit. La majoria de pòlisses d'accidents normals no inclouen els accidents en pràctiques esportives. La pòlissa del RACC, una de les més freqüents, t'assegura el rescat en qualsevol indret, mentre sigui en una ciutat o carretera, mai fora de carretera, encara que vagin en helicòpter.

Però l'atenció mèdica no és l'única raó per federar-se. En el cas dels rescats en molts països del nostre entorn es cobren sempre i és la nostra assegurança o la nostra butxaca qui els ha de cobrir. A Catalunya i a l'Estat espanyol ni els Mossos d'Esquadra, ni els GRAE ni la Guardia Civil cobren els rescats a no ser que con-

siderin que hi ha hagut una imprudència temerària. A Catalunya ja s'han cobrat alguns rescats per considerar que havien estat necessaris com a resultat d'una imprudència temerària, i el cos dels rescats cobrats ha oscil·lat entre 1.000 i 18.000 €, depenent del nombre d'efectius mobilitzats. Recentment a la Vall d'Aran s'han privatitzat els serveis de bombers i, per tant, els serveis de rescat es cobraran sempre, ja que és una empresa privada qui els porta a terme.

També en el Principat d'Astúries s'ha creat un organisme autònom per als rescats en el medi natural. L'any 2016 s'han cobrat 8 rescats amb un cost entre 2.000 i 6.000 €. En els pressupostos d'aquesta comunitat per al 2017 figura textualment que «se cobrará el coste íntegro del rescate o salvamento cuando se realice debido a la práctica de actividades recreativas y deportivas que entrañen riesgo» i es consideren activitats de risc BTT, barranquisme, esquí, escalada, espeleo, marxes per muntanya, entre moltes altres. La pòlissa cobreix els rescats entre 25.000 i 35.000

€ segons la modalitat, però no val a badar, ja que en el cas d'imprudències temeràries podria ser que es neguessin a pagar. Més val ser prudents.

Hi ha un altre aspecte de la pòlissa, que no per ser menys conegut és menys important, i es tracta de la cobertura de responsabilitat civil per un import de 600.000 €. I ens podem preguntar en quina responsabilitat civil podem incorre quan anem d'excursió? Alguns exemples reals, succeïts en el darrer any, ens poden il·lustrar sobre aquest aspecte. El primer és el cas d'un grup que es va despistar i per retrobar el camí va creuar per un camp cultivat. El propietari els va denunciar pels desperfectes ocasionats i van haver de pagar una indemnització que va cobrir l'assegurança. En un altre cas, un ciclista practicant BTT va atropellar una dona en un corriol. L'única assegurança que disposa un ciclista, per cobrir la seva responsabilitat, sol ser la de federat. Generalment les bicicletes no es treuen una assegurança de danys a tercers com les motos o els cotxes. Un altre cas bastant freqüent és el de la persona que involuntàriament fa caure

una pedra i aquesta fa mal a un company que va darrere seu. En general no és l'accidentat qui reclama la indemnització sinó la pròpia companyia d'assegurança qui reclama la responsabilitat civil de qui ha provocat l'accident, igual que en el cas d'un atropellament d'automòbil en el que, si el conductor no resulta culpable, la companyia asseguradora reclama a l'atropellat els danys de reparació del vehicle.

Aquestes reflexions no són per posar-nos la por al cos i dissuadir-nos de gaudir de la muntanya, sinó de conscienciar-nos de ser prudents i d'anar al màxim de protegits possible. Les entitats excursionistes com la SEAS tenen l'obligació d'exigir a totes les persones que participen en les seves activitats de muntanya de disposar d'una llicència federativa amb pòlissa d'assegurança. Però no és solament aquesta obligatorietat sinó la nostra pròpia responsabilitat la que ens ha de fer veure que no és prudent anar d'excursió sense una assegurança que cobreixi aquesta activitat i més si anem a l'estranger, encara que resulti una mica més car.

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 9 de gener de 2017

- Altes: Miriam Navarro Sobrino (1171) i Xavier Manuel Vall Darder (1172)
- Baixes: Cap
- El Bernat Macià ja té gairebé a punt el nou cicle d'audiovisuals que s'anunciarà en breu a tots els socis.
- Es tracta de nou la necessitat de generar activitats dirigides a gent jove del poble, temàtica que ens ocuparà les properes jornades mantenint contactes directes amb alguns centres excursionistes de la comarca que ja n'han posat en marxa algunes amb un cert èxit de participació.
- Es decideix contribuir amb 60 euros a la realització del documental sobre l'excursionista Josep Milà, represaliat pel franquisme. El documental «Milà, resistència a la muntanya» vol ser un documental-homenatge a la figura de Josep Milà i Atzet, pagès vilafranquí nascut el 21 de desembre de 1921, el qual, a través de la muntanya va fer una resistència activa durant la postguerra. Vegeu el web: <https://www.verkami.com/projects/16527-documental-mila-resistencia-a-la-muntanya>.
- Es comenta l'acte celebrat el 8 de gener de 2017 sobre la inauguració del nou plafó informatiu del Camí de la SEAS a Santa Creu d'Olorda, situat a la cadena que condueix al coll de Can Solanes. Hi van assistir 42 persones i es va aprofitar la presència de l'alcalde Josep Perpinyà per a demanar-li la recuperació de la barraca de vinya que es troba sobre Bellssoleig.
- Durant la reunió es va tractar del tema del MIDE, que és un mètode per avaluar la dificultat en les excursions

(<http://www.montanasegura.com/el-mide/>). Es va considerar interessant, si bé no es va arribar a concretar el seu ús de moment. El que sí es va creure necessari és facilitar el màxim d'informació prèvia sobre les característiques de les excursions que es programen.

Reunió del 6 de febrer de 2017

- Altes: cap
- Baixes: Cap
- Durant la reunió es revisen temes que caldrà tractar a la propera Assemblea General, entre ells l'estat de comptes i el pressupost que es presentarà.
- S'aprova la sol·licitud dirigida a l'alcaldia de l'Ajuntament de Sant Just per demanar que es prenguin accions per a la recuperació de les barraques de vinya del nostre terme municipal. Aquesta demanda la fem conjuntament amb el Centre d'Estudis Santjustencs.
- Es decideix fer arribar als nostres socis, mitjançant correu electrònic, la crida que està fent el Cor "Lo Pom de Flors" per aconseguir l'ingrés de nous cantaires que permrtin la seva continuïtat.
- La sortida a la neu d'enguany es va tornar a fer a Llivia amb l'assistència de 18 persones. Com en altres ocasions es van fer caminades amb raquetes, esquí de pista i també esquí de fons. El temps va ser molt bo amb un bon gruix de neu.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 84. NÚ. 329

Taula de redacció — Leonci Canals, Ferran de la Fuente, Maria Garcia, Jordi Gironès, Ramon Prat i Agustí Revilla.

Autoedició — Jordi Gironès i Leonci Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — NB Comunicacions

ÍNDEX

- Portada** — Estanys de les Canals Roges i de Siscaró, baixant del pic de la Cabaneta, Andorra.
- 02** — Calendari.
- 03** — Excursió al pic de la Cabaneta (Andorra), per Ramon Prat.
- 06** — El port de Salau, una collada amb història, per Agustí Revilla.
- 10** — Ascens amb esquís al pic de la Mina, per Jordi Gomila.
- 12** — Per què federar-se, per Lluís Solé.
- 15** — Informació de la SEAS.

*Plafó instal·lat a l'inici del camí de Sant Just Desvern a Santa Creu d'Olorda.
Foto de Francesc Blasco.*

SEAS, entitat esportiva núm. A01824